

Доповідь
про виконання Концепції реалізації державної політики
у сфері реформування загальної середньої освіти НУШ
територіального відділу освіти Хаджибейського району
Департаменту освіти та науки Одеської міської ради

На виконання наказу Департаменту освіти та науки Одеської міської ради від 13.10.2025 № 387 «Про підготовку засідання колегії Департаменту освіти та науки Одеської міської ради у IV кварталі 2025 року» територіальний відділ освіти Хаджибейського району інформує.

Для реалізації Концепції «Нова українська школа» в Хаджибейському районі впроваджуються комплексні заходи, спрямовані на модернізацію освітнього процесу, підвищення професійної майстерності педагогів та впровадження інноваційних підходів до навчання і виховання.

Реформа Нової української школи є не просто бажанням, а життєвою необхідністю, яка обумовлена чотирма ключовими передумовами:

- **Зміни в суспільстві та світі:** Сучасний світ, керований інформаційними технологіями та штучним інтелектом, вимагає від учнів не лише знань, а й умінь навчатися, критично мислити, працювати в команді та приймати рішення. Освіта має відповідати викликам XXI століття.

- **Потреба оновлення змісту освіти:** Попередня школа базувалася на знаннєвому підході та запам'ятовуванні. Нова школа переходить до компетентнісного підходу, формуючи практичні вміння та цінності, а зміст навчання має бути інтегрованим і життєво спрямованим.

- **Європейський вектор розвитку:** Україна інтегрується в європейський освітній простір, тому наші стандарти мають відповідати міжнародним вимогам, ґрунтуючись на цінностях демократії, прав людини та громадянської відповідальності.

- **Нові очікування суспільства:** Батьки та громади чекають від школи практичної користі та розвитку особистості, а не лише оцінок. Школа має стати простором довіри, партнерства та взаємоповаги.

Реформи Нової української школи має три ключові етапи, кожен з яких націлений на модернізацію відповідної освітньої ланки.

1. I етап (2018–2023 рр.) сфокусований на Початковій школі. Головними нововведеннями стали нові стандарти, інтегроване навчання та формувальне оцінювання, яке змістило фокус на розвиток, а не на контроль.

2. II етап (2024–2027 рр.) стосується Базової середньої освіти. Тут пріоритетом є профільна орієнтація та розвиток критичного мислення і самостійності учнів через вибір модулів.

3. III етап (2027–2029 рр.) завершить реформу у Профільній школі. Це період максимальної гнучкості освітніх траєкторій, посилення STEM/ІТ напрямків та тісної співпраці з бізнесом для підготовки випускників до реалій ринку праці.

Наш освітній простір є досить великим: 29 закладів забезпечують навчання майже 18 800 учнів. Роботу системи підтримують 1 276 педагогічних працівників.

Найбільший контингент учнів — понад 10 тисяч — ми бачимо у Базовій середній школі. Це той етап, який зараз проходить активну трансформацію згідно з новими стандартами.

У межах поетапного переходу закладів освіти району на роботу за новим Державним стандартом, у 2025/2026 навчальному році було створено 611 класів, у яких навчається 14 460 учнів.

Важливо підкреслити, що реформування системи загальної середньої освіти відбувається послідовно і всеохоплююче — від початкової ланки до профільної старшої школи.

Три чверті усіх наших учнів уже залучені до нового освітнього простору. Ці цифри яскраво демонструють, що НУШ — це вже не майбутнє, а сьогодення реальність для переважної більшості дітей нашого району. Ми активно трансформуємо систему, готуючи її до потреб завтрашнього дня.

Окрім Типової освітньої програми, у школах району впроваджуються освітні програми науково-педагогічних проєктів: «Інтелект України», «Світ чекає крилатих» та «Ліга крилатих», які розроблені на основі Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання. Усі педагоги, які працюють за цими програмами, пройшли відповідні курси підвищення кваліфікації, що дозволяє їм ефективно впроваджувати інноваційні підходи до навчання.

Ці програми орієнтовані на всебічний розвиток учнів:

- формування критичного мислення,
- розвиток творчих здібностей та лідерських якостей,
- підготовку до життя у швидкозмінному та інформаційно насиченому середовищі.

Реалізація Державного стандарту початкової освіти НУШ у районі є завершеною та успішною.

Всі заклади нашого району повністю впровадили новий Державний стандарт початкової освіти. Це свідчить про системну та ефективну роботу.

Ми забезпечили необхідну матеріально-технічну базу. Класи початкової школи сьогодні оснащені сучасними меблями, дидактичними матеріалами, ноутбуками, проєкторами та принтерами. Учні працюють у сучасному, комфортному та стимулюючому середовищі.

Наші педагоги повністю готові до роботи в нових умовах, оскільки пройшли необхідне сертифікаційне навчання за програмами НУШ. Кваліфікація вчителів є нашою сильною стороною.

Найголовніше — ми бачимо результат. Спостерігається позитивна динаміка у формуванні ключових компетентностей учнів. Діти не просто отримують знання, вони вчать їх застосовувати.

Крім того, ми відзначаємо зростання педагогічної майстерності наших вчителів, які адаптувалися до нових підходів, таких як формувальне оцінювання та інтегроване навчання.

Початкова школа є міцним фундаментом НУШ у нашому районі, і тепер ми маємо всі ресурси та досвід для успішного впровадження реформи на рівні базової середньої освіти.

Впровадження НУШ у базовій школі (5–9 класи) стартувало у 2022 році.

У 2025/2026 навчальному році за новим стандартом працюють вже 5–8 класи, що свідчить про глибоке занурення в реформу.

Ключовий акцент на цьому етапі — це модернізація фізичного освітнього середовища. Ми активно створюємо STEM-лабораторії, які є основою для розвитку інженерних та наукових здібностей, облаштовуємо нові кабінети природничо-математичного циклу та мультимедійні простори, що дозволяють перейти від традиційних уроків до практичного та інтерактивного навчання.

Педагоги базової школи постійно підвищують кваліфікацію, використовуючи сучасні онлайн-платформи, такі як EdEra, Prometheus та ВШО. Це гарантує, що методики відповідають новим вимогам.

У навчальний процес активно впроваджуються інтегровані курси та діяльнісне навчання. Це дозволяє учням бачити взаємозв'язок між предметами і застосовувати знання на практиці, що є суттю компетентнісного підходу НУШ.

У базовій школі ми не просто змінюємо програми, ми створюємо нове технологічне, методичне та просторове середовище, яке відповідатиме потребам учнів ХХІ століття.

Успішна реалізація НУШ на рівні базової освіти логічно веде нас до фінального етапу реформи — створення мережі профільних ліцеїв. Це стратегічний крок, який забезпечить учням можливість здобувати повну загальну середню освіту відповідно до їхніх здібностей та планів на майбутнє.

Наразі триває активна підготовка до формування оптимальної мережі ліцеїв у районі. Ми плануємо відкриття ліцеїв для здобуття повної загальної середньої освіти на базі 12 закладів. Це дозволить консолідувати ресурси та створити високоякісні умови для старшокласників.

Ключовим принципом профільної школи є гнучкість та вибір. Тому ми передбачаємо подвійний підхід:

- Академічний напрям навчання: для учнів, орієнтованих на вступ до закладів вищої освіти та глибоке вивчення теорії.

- Професійний напрям навчання: для тих, хто прагне отримати професійні навички та підготовку до ринку праці вже під час навчання.

Для задоволення потреб учнів та регіональної економіки визначено пріоритетні профілі, які будуть відкриватися у ліцеях. До них належать:

- Гуманітарний
- Природничо-математичний
- Технологічний
- А також мистецький, спортивний та військово-патріотичний профілі.

Створення мережі профільних ліцеїв є нашою стратегічною метою. Це забезпечить якісний стрибок у старшій школі, дозволяючи кожному учню обрати свою індивідуальну освітню траєкторію та максимально підготуватися до дорослого життя та професійної реалізації.

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.09.2021 №957, Постанови КМУ від 14.02.2017 № 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з

державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами», висновків Ресурсних центрів та заяв батьків, з метою забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільство, у 2025/2026 навчальному році функціонують класи з інклюзивним навчанням.

Місцева влада активно працює над створенням безбар'єрного освітнього середовища, де кожен учень має можливість повністю реалізувати свій потенціал. Інклюзивне навчання сприяє не лише академічному розвитку, а й формуванню толерантності та розуміння серед усіх учасників освітнього процесу.

Наші педагоги проходять спеціальні курси підвищення кваліфікації, щоб бути готовими до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Ми віримо, що інклюзивне навчання є важливим кроком до створення більш справедливого та інклюзивного суспільства.

У 2025/2026 навчальному році з 29 закладів загальної середньої освіти комунальної власності територіальної громади м. Одеси у 20 закладах функціонують 179 класів з інклюзивною формою навчання, де навчаються 257 дітей з особливими освітніми потребами.

Інклюзивне навчання забезпечує рівні можливості для всіх дітей, надаючи їм необхідну підтримку для повноцінного розвитку та соціалізації. Адміністрації закладів освіти спільно з педагогічними колективами прагнуть створити комфортне і сприятливе середовище, де кожен учень відчуває себе прийнятим і цінним.

Ця робота вимагає постійної співпраці між учителями, батьками і фахівцями для забезпечення індивідуального підходу до навчання кожної дитини. Завдяки цьому підходу, ми можемо сприяти розвитку потенціалу кожного учня та підготувати його до успішного життя у суспільстві.

Для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини в районі функціонують два Інклюзивно-ресурсні центри (№3 та №6). У цих центрах дітям з особливими освітніми потребами надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги. Також батьки і педагоги можуть отримувати консультації за своїми запитами.

Інклюзивно-ресурсні центри створюють сприятливе середовище для розвитку кожної дитини, допомагаючи їм максимально реалізувати свій потенціал. Наші фахівці використовують сучасні методики і підходи для забезпечення всебічного розвитку та підтримки дітей, сприяючи їхній соціалізації та інтеграції в суспільство.

Заклади освіти також активно співпрацюють з батьками і педагогами, надаючи їм необхідні консультації та підтримку для створення найкращих умов навчання і виховання дітей.

Ми забезпечуємо безперервне підвищення кваліфікації педагогів. Це не разові заходи, а постійний процес, який включає активну участь у сертифікації, тренінгах, вебінарах та майстер-класах. Ми використовуємо найкращі доступні ресурси для поглиблення знань.

Ми активно розвиваємо наставництво та підтримку молодих вчителів, забезпечуючи плавний перехід від університетської лави до реальної роботи в умовах НУШ, сприяємо розвитку професійних спільнот та коучингових практик.

Це дозволяє вчителям вчитися один в одного, ділитися кращими методиками та вирішувати спільні виклики.

Наша кінцева мета — не просто навчити, а сформувати нову педагогічну культуру, засновану на трьох стовпах:

- Співпраця: Відкритість до колег, учнів та батьків.
- Автономія: Здатність вчителя самостійно приймати рішення щодо методик та змісту.
- Інноваційність: Постійний пошук нових, ефективніших підходів до навчання.

Інвестуючи у професійний розвиток наших педагогів, ми інвестуємо у майбутнє нашої освіти, забезпечуючи високу якість навчання відповідно до стандартів НУШ.

Робота з батьками є невід'ємною частиною успішної реалізації Нової української школи (НУШ). Важливим аспектом є педагогіка партнерства, яка спрямована на побудову взаємовідносин між усіма учасниками освітнього процесу та глибоку інтеграцію родини до індивідуальної освітньої траєкторії дитини. Плануючи майбутню роботу, заклади освіти передбачають широке залучення батьків до позакласної діяльності, управлінських рішень, тематичних семінарів, тренінгів, воркшопів, психологічних консультацій і круглих столів. Таким чином, учні, батьки та вчителі стають рівноправними учасниками освітнього процесу та відповідальними за його результати.

Протягом восьми років впровадження НУШ у закладах освіти Хаджибейського району активно впроваджуються партнерські взаємовідносини у вихованні та навчанні учнів. З батьками проводяться регулярні бесіди, лекторії та роз'яснювальна робота щодо змін в освітньому процесі, нових методик навчання та оцінювання. Проводяться індивідуальні консультації з учителями для обговорення успіхів та труднощів дитини, а також групові зустрічі з обміну досвідом у вихованні дітей, вирішення конфліктних ситуацій і надання консультацій.

Комунікація з батьками здійснюється різними способами:

- Особисті зустрічі вчителів з батьками.
- Телефонні дзвінки, електронна пошта, спілкування у соціальних мережах, батьківські збори.

Педагогічні працівники готові надавати інформаційні та консультаційні послуги батькам. В умовах військових дій актуальність набуває швидкий обмін інформацією, зворотний зв'язок для питань стосовно безпеки учнів та здобуття освіти.

Веб-сайти закладів освіти Хаджибейського району містять розділи для батьків з актуальними новинами, календарем подій, інформацією про освітній процес та можливостями зворотного зв'язку.

Батьки залучені до освітнього процесу через організацію спільних проєктів, екскурсій, майстер-класів і волонтерської діяльності.

Успіх сучасної школи вимірюється не лише внутрішніми показниками, а й її відкритістю та інтеграцією у суспільство.

Ми активно розвиваємо внутрішні демократичні механізми:

- У закладах освіти активно працюють батьківські ради, які є повноцінними партнерами у освітньому процесі.
- Функціонує учнівське самоврядування, яке дає дітям реальний досвід відповідальності, лідерства та прийняття рішень.

Сьогодні школа не може існувати ізольовано. Ми реалізуємо спільні проекти з громадськими організаціями для посилення соціальної відповідальності та громадянської освіти, бізнесом – для професійної орієнтації та розвитку навичок, актуальних на ринку праці, громадами – для забезпечення потреб місцевого населення та спільного розвитку інфраструктури.

У наших закладах поширюється волонтерська діяльність та участь у громадських ініціативах. Це формує у дітей емпатію, соціальну свідомість та бажання змінювати світ на краще.

Партнерство є невід’ємною частиною філософії НУШ. Наш район створює відкриту екосистему, де школа є центром співпраці громади, батьків, учнів та бізнесу.

Цифрова трансформація та модернізація освітнього середовища є необхідними умовами для впровадження НУШ.

У школах повноцінно діють електронні журнали та щоденники. Це забезпечує прозорість, оперативну комунікацію з батьками та значно спрощує документообіг.

Для забезпечення гнучкості навчального процесу активно використовується платформа «Всеукраїнська школа онлайн». Крім того, на веб-сайті Департаменту у розділі «Дистанційна освіта» доступні відеоуроки, що є важливим ресурсом для підтримки навчання в будь-яких умовах.

Використовуються онлайн-платформи Google Workspace for Education для організації дистанційного навчання, проведення вебінарів та обміну інформацією з батьками.

Паралельно з цифровою інфраструктурою, триває постійне оновлення матеріально-технічної бази: закуповуються інтерактивні панелі, які замінюють традиційні дошки та роблять навчання візуальним та захоплюючим, школи оснащуються сучасними ноутбуками та новими меблями.

Всі класні кімнати - навчальні кабінети, бібліотека, адміністративні кабінети забезпечені комп’ютерами та мультимедійним обладнанням.

Усі заклади району підключені до швидкісного інтернету. Це базова умова для доступу до сучасних знань та ресурсів. Інтернет-зв'язок у закладах освіти Хаджибейського району забезпечується провайдерами Sana Plus group та ТЕНЕТ. Підключення здійснюється за допомогою оптоволоконних кабелів із системою GPON, використанням витої пари, а також через покриття Wi-Fi.

Завдяки оптоволоконному кабелю та системі GPON, забезпечується високошвидкісний Інтернет зі швидкістю до 100 Мбіт/с. Доступ до мережі надається як дротовим Інтернетом, так і через Wi-Fi, що дозволяє забезпечити стабільне та швидке з'єднання для учнів та педагогів.

Наш район системно інвестує у створення комфортного, безпечного та технологічного освітнього середовища. Ми готові до викликів цифрової епохи, що є необхідною умовою для якісної реалізації всіх стандартів НУШ.

Для успішної реалізації освітніх програм, особливо в умовах реформи НУШ, критично важливим є своєчасне та повне забезпечення учнів навчальною літературою.

У 2025/2026 навчальному році шкільний компонент повністю забезпечений навчальними програмами та підручниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

На сьогоднішній день всі необхідні матеріали для використання в освітньому процесі є доступними.

Конкретні цифри підтверджують це:

- Учні 1–4 класів (початкова школа) — забезпечені на 100%.
- Учні 5, 6, 7 та 8 класів (базова школа, що переходить на стандарти НУШ) — також забезпечені на 100%.

Повне забезпечення підручниками є важливим показником нашої готовності до розширення реформи. Це знімає матеріальні бар'єри та дозволяє вчителям і учням повністю зосередитися на навчальному процесі та опануванні нових програм.

Ми не можемо оминати реальні проблеми, які стоять перед нами, та визначити перспективи, над якими ми працюватимемо в найближчий період.

1. Актуальні виклики (Проблеми)

Незважаючи на значні успіхи, ми усвідомлюємо існування трьох ключових викликів, які потребують нашої особливої уваги та ресурсів:

- Недостатнє фінансування матеріально-технічної бази: Це уповільнює процес повноцінного оснащення всіх класів відповідно до вимог НУШ.
- Потреба в оновленні приміщень: Багато будівель потребують капітального ремонту та модернізації, щоб відповідати сучасним санітарним нормам та естетичним вимогам нового освітнього простору.
- Кадровий дефіцит вчителів: Забезпечення достатньої кількості висококваліфікованих педагогів, особливо у специфічних предметних галузях, залишається пріоритетною проблемою.

2. Стратегічні цілі (Перспективи)

На основі цих викликів ми визначили три основні стратегічні цілі на майбутнє:

- Створення мережі профільних ліцеїв: Це фінальний етап реформи, який забезпечить якісний стрибок у старшій школі та гнучкість освітніх траєкторій.
- Оновлення навчальних кабінетів: Ми продовжимо інвестувати у модернізацію кабінетів, фокусуючись на STEM, природничо-математичному циклі та створенні мультимедійних просторів.
- Розвиток цифрової компетентності педагогів: Це не лише про користування технікою, а й про впровадження ефективних цифрових методик, які зроблять освітній процес більш гнучким та індивідуалізованим.

Наша робота зосереджена на двох основних напрямках: Розвиток педагогічної майстерності та Модернізація матеріально-технічної бази.

Розвиток педагогічної майстерності та методичної підтримки

Робота з педагогами є безперервною:

- Формування банку досвіду: Ми продовжимо формувати та поповнювати банк передового педагогічного досвіду вчителів Нової української школи. Це дозволить масштабувати найкращі практики в межах усього району.

- Розробка матеріалів: Буде здійснюватися розробка інтерактивних навчальних матеріалів, практичних посібників, різнорівневих завдань і вправ. Ці ресурси стануть потужним інструментом підтримки як для вчителів, так і для учнів у процесі опанування компетентнісного підходу.

Модернізація матеріально-технічної бази

У сфері інфраструктури ми маємо дуже амбітні плани, орієнтовані на інновації та комфорт:

- Спортивно-ігровий простір (реконструкція та облаштування спортивних майданчиків, зон відпочинку та дитячих ігрових зон), що є важливою частиною здорового освітнього середовища.

- STEM-освіта (створення та обладнання STEM-лабораторій для дослідницької роботи, а також оновлення кабінетів хімії та фізики сучасним обладнанням).

- Цифрове оснащення (забезпечення навчальних кабінетів інтерактивними мультимедійними комплексами, зокрема сучасними інтерактивними панелями PRESTIGIO Multiboard).

- Вивчення мов (створення лінгафонних кабінетів для ефективного вивчення іноземних мов відповідно до компетентностей НУШ).

Завдяки цим пріоритетним заходам ми забезпечимо педагогів необхідною методичною підтримкою, а учнів — сучасним, високотехнологічним та безпечним освітнім простором, що гарантує подальший успіх реформи НУШ у Хаджибейському районі.

Сучасний освітній простір (Безпека та технічне забезпечення)

Наш фокус на цьому напрямку — створення захищеного та ефективно керованого середовища:

- Посилення адміністративної та технічної підтримки шляхом введення посади оператора систем баз даних у штатний розклад, що дозволить ефективно керувати цифровими ресурсами.

- Завершення ремонту укріплень та встановлення системи відеоспостереження, значно підвищуючи рівень безпеки у закладах.

Інноваційні освітні підходи (Індивідуалізація та партнерство)

- Індивідуальні траєкторії (здійснення переходу до індивідуальних освітніх траєкторій). Це включає формування динамічних профільних груп, розробку індивідуальних навчальних планів та гнучку адаптацію розкладу під потреби учнів.

- Допрофільна підготовка (розширення мережі класів з допрофільною підготовкою та впровадження нових предметів для поглибленого вивчення).

- Зв'язок з ВНЗ (реалізація спільних проєктів із закладами вищої освіти). Це не лише профорієнтаційна робота, а й ознайомлення учнів з майбутніми професіями, що є необхідним кроком перед вступом до ліцеїв.

- Менторська підтримка (впровадження менторських програми для молодих вчителів для підтримки інноваційних освітніх проєктів). Також підвищується кваліфікація педагогів через стажування в університетах та інститутах.

Ми не просто модернізуємо обладнання — ми трансформуємо сам процес навчання, роблячи його безпечним, гнучким та максимально орієнтованим на індивідуальні потреби та професійне майбутнє кожного учня.

Наш район продемонстрував значні успіхи у впровадженні НУШ. Ми маємо міцний фундамент у початковій школі та активно масштабуємо реформу на рівні базової освіти. Успішне вирішення окреслених проблем та реалізація визначених перспектив дозволять нам повністю трансформувати освітню систему, забезпечивши якісну освіту для кожного учня.

Начальник територіального відділу освіти
Хаджибейського району Департаменту освіти
та науки Одеської міської ради

Наталія МЯСІЩЕВА